

Školní

Vzdělávací

Program

Předškolního Vzdělávání

„ROK STROMŮ“

ZŠ a MŠ Svatá Maří

2025

Osnova

1. Identifikace školy
2. Charakteristika školy
3. Pedagogický tým školy
4. Podmínky pro realizaci předškolního vzdělávání
5. Vzdělávací obsah
6. Autoevaluace mateřské školy

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Svatá Maří

Adresa: ZŠ a MŠ Svatá Maří

Svatá Maří 2

385 01 Vimperk

Telefon: 725 904 820; 601 169 650

e-mail: zs.svata.mari@seznam.cz

web: www.zssvatamari.cz

IČO: 70 979 537

REDIZO: 650 043 235

IZO: 102 101 141

Zřizovatel: Obec Svatá Maří

Svatá Maří 34

385 01 Vimperk

Ředitelka školy: Mgr. Lenka Hanzalová

Zástupce ředitelky mateřské školy a vedoucí učitelka: Mgr. Bc. Jana Tůmová

učitelky: Bc. Jaroslava Bednářová Hopová

Petra Matějková Dis.

Vydáno: 29.8. 2025

Projednáno školskou radou dne: 8.9. 2025

Platnost dokumentu: od 9. 9. 2025

Podpis ředitelky školy:

Razítko školy:

2. Charakteristika školy

Mateřská škola ve Svaté Maři je jednotřídní zařízení s kapacitou 25 dětí ve věku od 2 do 7 let. Nachází se v klidném a bezpečném prostředí na okraji obce, uprostřed krásné šumavské přírody, v blízkosti kostela, fary a obecního úřadu. Budova školy je součástí nové přístavby z roku 2021, která byla vybudována podle nejmodernějších norem a nabízí prostorné, světlé a dobře vybavené prostory vhodné pro kvalitní předškolní vzdělávání.

Mateřská škola je součástí základní školy, jejímž zřizovatelem je obec Svatá Maří. Řízení školy je zajišťováno ředitelkou ZŠ, která rozhoduje o přijímání dětí a celkovém chodu školy. Přímou pedagogickou a organizační odpovědnost za MŠ má vedoucí učitelka.

Prostředí mateřské školy je přizpůsobeno potřebám dětí – třída je vybavena nábytkem různých velikostí, hygienická zařízení odpovídají nejnovějším hygienickým normám a škola disponuje vlastní kuchyňkou, pračkou a sušičkou. Provoz MŠ je od 6:00 do 16:00 hodin.

Blízkost přírody – lesík Březina, louky a pastviny – umožňuje dětem pravidelné pobyty venku, poznávání přírodních jevů a environmentální výchovu. Prostřednictvím kontaktu s okolním prostředím a obcí rozvíjíme u dětí vztah k přírodě, tradicím a rodnému kraji. Díky spolupráci se základní školou mají děti možnost seznámit se s prostředím školní docházky, což usnadňuje jejich přechod do první třídy.

MŠ aktivně spolupracuje s rodiči, obcí i místními organizacemi. Děti se zapojují do kulturních, sportovních a společenských akcí v obci a mají možnost navštěvovat místní zájmové kroužky, jako je hasičský, keramický nebo fotbalový.

3. Pedagogický tým školy

Mateřská škola je součástí Základní školy Svatá Maří a je řízena ředitelkou ZŠ a MŠ, která činí veškerá právní rozhodnutí. Provoz mateřské školy organizačně zajišťuje vedoucí učitelka MŠ. Pedagogický tým tvoří další dvě učitelky mateřské školy, o provozní záležitosti pečuje školnice.

Pracovní tým pracuje na základě společně vymezených pravidel – povinnosti, pravomoci i zodpovědnost jednotlivých zaměstnanců jsou jasně stanoveny. Učitelky vystupují profesionálně navenek i uvnitř školy, dbají na partnerskou komunikaci s rodiči a respektující přístup k dětem. Pracují na svém odborném růstu prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Úpravy školního vzdělávacího programu jsou výsledkem společného plánování, hodnocení a zkušeností pedagogického týmu.

Pedagogové mateřské školy jako průvodci dětí ve vzdělání:

- uplatňují respektující a individuální přístup k dětem,
- umožňují dětem zapojovat se do rozhodování o věcech, které se jich týkají, a poskytují prostor pro vyjádření názoru,
- reflektují vlastní postoje a pracují s předsudky, stereotypy či zažitými očekáváními,
- využívají formativní hodnocení k podpoře sebehodnocení dětí a vrstevnického učení,
- systematicky provádějí sebereflexi a pracují na profesním i osobnostním rozvoji,
- využívají rozmanité vzdělávací strategie vedoucí k naplňování cílů RVP PV,
- společně vytvářejí pozitivní a vstřícné klima školy,
- jsou dětem vzorem citlivého a slušného jednání,
- spolupracují s rodiči a domlouvají s nimi postup podpory dítěte zejména při přechodu do základní školy,
- plánují a realizují vzdělávání na úrovni třídy v souladu s individuálními potřebami dětí,
- rozmanitost vnímají jako přirozenou součást života a vzdělávání,
- umožňují dětem volit si činnosti, respektují jejich tempo a poskytují dostatek času na dokončení činností.

Organizace a plánování probíhá průběžně během celého školního roku, jelikož v jednotřídním provozu jsou pedagogové v trvalém kontaktu a vzájemné interakci, což podporuje operativní spolupráci, evaluaci a plynulé zajištění chodu školy.

Děti jsou vedeny k respektu, ohleduplnosti a slušnému chování ke všem zaměstnancům školy.

Pedagogové se po celou dobu vzdělávají, a to pod záštitou NIDV a dalších organizací. MŠ spolupracuje a využívá nabídek organizací napomáhající vzdělávání v různých vzdělávacích oblastech. Pedagogové si vybírají zaměření dle jejich preferencí a potřeb, a to jak formou osobní účasti, tak i webinářů.

Sebereflexe pedagogů je nedílnou součástí profesního rozvoje pedagogického týmu.

Učitelky pravidelně hodnotí svou práci, přístup k dětem, zvolenou organizaci vzdělávání, kvalitu používaných strategií a účinnost metod. Na základě této sebereflexe si stanovují cíle svého odborného růstu, upravují plánování, společně vyhodnocují naplňování ŠVP PV a přizpůsobují vzdělávací nabídku individuálním potřebám dětí. Vzájemným poskytováním zpětné vazby, sdílením dobré praxe a otevřenou komunikací utvářejí kulturu spolupráce a podílejí se na dalším zvyšování kvality předškolního vzdělávání.

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Profesní růst pedagogických pracovníků je systematicky podporován jako klíčová podmínka kvality vzdělávání. Mateřská škola vytváří prostředí, ve kterém se pedagogové mohou dlouhodobě rozvíjet, reflektovat svou práci a reagovat na aktuální požadavky oboru i na změny vyplývající z revize RVP PV.

a) Strategické zaměření profesního rozvoje

Pedagogický sbor se průběžně vzdělává v oblastech, které jsou v souladu s prioritami školy a s očekávanými změnami v RVP PV, zejména:

- podpora individualizace učení a diferenciací vzdělávací nabídky,
- rozvoj kompetencí dětí včetně kompetencí digitálních a sociálně-emočních,
- inkluzivní vzdělávání a práce s heterogenní skupinou,
- podpora well-beingu dětí i pedagogů,
- evaluace vzdělávacího procesu a využívání dat pro zlepšování praxe,
- bezpečné a smysluplné využívání digitálních technologií v předškolním vzdělávání,
- spolupráce s rodinou a komunitou.

b) Formy profesního rozvoje

Pedagogové využívají širokou škálu forem profesního učení:

- účast na akreditovaných vzdělávacích programech, seminářích a kurzech,
- odborné konzultace, mentoring a kolegiální podporu,
- vzájemné hospitace a společnou reflexi pedagogické práce,
- profesní čtení, sdílení příkladů dobré praxe a využívání odborných zdrojů,
- účast v profesních sítích, projektech a komunitách praxe,
- interní metodické porady zaměřené na sjednocování pedagogických postupů.

c) Kolegiální učení a kultura spolupráce

Škola podporuje otevřenou, respektující a spolupracující kulturu. Pedagogové společně plánují, reflektují a vyhodnocují vzdělávací proces. Sdílení zkušeností je považováno za přirozenou součást profesního růstu a za nástroj zvyšování kvality vzdělávání.

d) Evaluace profesního rozvoje

Profesní rozvoj je pravidelně vyhodnocován v návaznosti na:

- potřeby dětí a výsledky jejich učení,
- autoevaluaci školy,
- individuální profesní cíle pedagogů,
- požadavky vyplývající z revize RVP PV.

Získané poznatky jsou využívány k dalšímu plánování vzdělávání pedagogů a k úpravám vzdělávací nabídky.

e) Podmínky pro profesní růst

Škola vytváří podmínky, které umožňují pedagogům dlouhodobě se rozvíjet:

- podporuje účast na vzdělávání a poskytuje prostor pro sdílení,
- umožňuje pedagogům realizovat inovace a ověřovat nové postupy,
- dbá na rovnováhu mezi profesním růstem a osobní pohodou pedagogů.

4. Podmínky pro realizaci předškolního vzdělávání

Psychosociální podmínky:

- pedagogové svým přístupem vytvářejí dětem prostředí důvěry a bezpečí
- pedagogové jsou pro dítě vzorem chování, tolerance, podpory a ohleduplnosti
- pedagogové podporují kamarádství mezi dětmi (prevence rizikového chování)
- všechny děti mají rovnocenné postavení
- učitelky respektují potřeby dětí a napomáhají v jejich uspokojování
- učitelky posilují sebevědomí dětí, pozitivně oceňují jejich výkony, projevy
- děti mají dostatek času a prostoru pro veškerou svoji činnost
- nabízenými činnostmi rozvíjíme aktivitu dítěte a samostatné rozhodování
- vzdělávací nabídka je přiměřená možnostem a individuálním potřebám dětí předškolního věku
- volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená – děti jsou vedeny k dodržování dohodnutých pravidel nezbytných pro soužití v kolektivu
- nově přichozí děti mají možnost si postupně zvyknout na nové prostředí za přítomnosti svých rodičů

Spolupráce školy s rodinou

- spolupráce školy s rodiči dětí jednou ze základních a nejdůležitějších podmínek programu Rodiče vítání, do kterého je škola od ledna 2025 zapojena
- škola je pro rodiče stále otevřena a vítá jejich spolupráci jakoukoli formou
- Mateřská škola považuje rodinu za klíčového partnera. Spolupráce s rodiči je založena na otevřené komunikaci, vzájemné důvěře a společném zájmu o harmonický rozvoj dítěte.
- v rámci spolupráce vznikl celoroční projekt Tuláčkův rok, ve kterém si děti odnášejí třídního plyšáka do svých domovů a společně s rodiči do deníku zážitky. Záznam může mít podobu kresby a fotografie doplněno o textem. Smyslem je aktivní zapojení rodičů do vzdělávacího procesu a propojování prostředí mateřské školy a domova.
- rodiče se mohou kdykoli po dohodě s učitelkou zapojit do přípravy a činností školy nebo podle potřeby s dítětem ve třídě zůstat
- věnujeme péči oboustranné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti a porozumění

- rodiče jsou pravidelně informováni o všem, co se v mateřské škole děje
- učitelky pravidelně informují rodiče o jejich dětech, domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání
- veškeré informace, které učitelka o dítěti získá, mají důvěrnou povahu a slouží jí výhradně pro porozumění dítěti a poskytování co nejkvalitnější pedagogické péče
- Mateřská škola informuje zákonné zástupce o možnostech spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky.

Na začátku školního roku vždy proběhne **třídní schůzka se zákonnými zástupci**, kde se dozví potřebné informace o organizaci celého školního roku, požadavky na příslušný rok a jsou zde zodpovězené individuální dotazy. Také jsou zde seznámeni s ŠVP PV, řádem MŠ a aktuálními změnami v legislativní oblasti (GDPR, mimořádná opatření apod.) a s fungováním elektronické třídnice Twigsee.

Organizace

- Mateřská škola zajišťuje bezpečnost a ochrany zdraví dětí. K výkonu dohledu patří i pravidelná kontrola vybavení, nastavení pravidel pro vstup třetích osob a přijímání nových opatření.
- Mateřská škola zajišťuje pravidelný denní režim, který je současně natolik flexibilní, aby umožňoval přizpůsobit průběh dne aktuální situaci.
- Součástí denního režimu je prostor pro odpočinek dětí po obědě.
- Vzdělávací činnosti dětí se realizují ve vnitřním i venkovním prostředí.
- Mateřská škola poskytuje podpůrná opatření dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným. Spolupracuje s odborníky školských poradenských zařízení.
- Dětem – cizincům v povinném předškolní vzdělávání je podle příslušného právního předpisu poskytována jazyková podpora.
- Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je zajištěno minimálně n rozsahu 2,5 hodiny denně.

Organizace vzdělávání vychází z aktuálních poznatků vývojové psychologie a přirozených potřeb dítěte, zejména potřeby bezpečí, dostatku pohybu, biologických potřeb (jídlo,

odpočinek) a sociálního kontaktu. Denní režim je flexibilní a respektuje individualitu každého dítěte, jeho tempo, biologický rytmus a momentální psychickou i fyzickou pohodu.

Vzdělávání probíhá v blocích založených na integraci vzdělávacích oblastí a přirozeném propojení témat, nikoliv na izolovaných činnostech. Obsah vzdělávání je dětem nabízena v souvislostech, ve vztazích a situacích blízkých dětskému prožívání. Vzdělávání je založeno na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. „**Učitel je průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, probouzí v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, nikoliv tím, kdo dítě „úkoluje“ a plnění těchto úkolů kontroluje.**“

Vzdělávací nabídka zahrnuje spontánní aktivity a řízené činnosti. **Spontánní činnosti** dávají prostor pro volnou hru, sociální interakci, pohyb a relaxaci. Dětem je umožněn výběr herních koutků, pomůcek a témat, přičemž pedagog sleduje hru, případně vstupuje jako pozorovatel či spoluhráč za účelem rozvoje hry nebo při potřebě zajištění bezpečí a dodržování pravidel.

Řízené činnosti jsou pedagogem motivované a plánované s cílem naplňovat očekávané výstupy předškolního vzdělávání. Probíhají v malých skupinách, ve větších skupinách nebo frontálně, vždy s ohledem na potřeby dětí a charakter činnosti. Účast dětí je založena na principu nabídky, volby a aktivního zapojení.

Metody a formy práce reflektují principy prožitkového, situačního a kooperativního učení založeného na hře, přímých zkušenostech a aktivní účasti dětí. Pedagog je průvodcem dítěte na cestě za poznáním, podporuje jeho zvědavost, samostatnost, radost z učení a schopnost kriticky myslet a reflektovat.

Součástí každého dne jsou cílené i spontánní **pohybové aktivity**, které podporují zdravý tělesný vývoj dítěte. Za příznivého počasí probíhá každodenní pobyt venku na školní zahradě nebo při vycházkách do okolí, kde je vzdělávání realizováno ve vztahu k reálnému prostředí.

Odpočinek je organizován s ohledem na individuální potřeby dětí. Dětem, které neusnou, jsou nabízeny klidové a relaxační činnosti. Denní program je strukturován pomocí rituálů a pravidelných prvků, které dětem poskytují jistotu, orientaci v čase a důvěru v prostředí MŠ.

V rámci dne děti dostávají dostatek příležitostí k manipulaci s výtvarným, polytechnickým a konstruktivním materiálem. Činnosti vedou k rozvoji divergentního myšlení, tvořivosti, experimentování a využívání získaných dovedností v praktických situacích.

Organizace dne je podpořena souběžným působením dvou pedagogů v hlavní vzdělávací části dne (8.00–11.30 hod.), což umožňuje individualizovat přístup, nabízet diferencované činnosti a zajistit bezpečný a podnětný průběh vzdělávání. Docházka dětí může být celodenní nebo dopolední dle potřeb rodiny.

Uspořádání dne v MŠ

6.00 - 8.00	- příchod dětí, hry a činnosti podle výběru dětí
8.00 - 8.30	- spontánní i řízená pohybová aktivita dětí
8.30 - 9.00	- hygiena, přesnídávka
9.00 - 10.00	- výchovně vzdělávací činnosti dle tematické nabídky;
	- řízená skupinová i individuální práce s dětmi
10.00 - 11.30	- pobyt venku – v přírodě, na školní zahradě, při nepřízní počasí
	pohybové vyžití a hry ve cvičebně nebo ve třídě
11.30 - 12.00	- hygiena, oběd
12.00 - 14.00	- odpolední odpočinek na lehátkách, pravidelné čtení (poslech) před spaním;
	- u předškolních dětí a v případě individuální potřeby dítěte klidné hry a činnosti
14.00 - 14.30	- hygiena, odpolední svačina
14.30 - 16.00	- odpolední zájmové činnosti ve třídě nebo na školní zahradě

Časové členění dne je pouze orientační a je pohyblivé podle potřeb dětí a druhu činností, kterými se děti zabývají.

Zvyky v naší Mateřské škole

a) narozeniny

Mezi zvyky v naší MŠ patří také oslava narozenin. Tento den má zdůraznit důležitost a význam každého z dětí. Oslavenec si odnáší domů den předem **narozeninovou bednu**, ve které v den svých narozenin přináší předměty, ke kterým mají blízký vztah. Ty představí všem kamarádům a dotisknou si razítko (počet odpovídá věku) ke své fotografii na medailonku, kde je datum jejich narození a jméno. Děti tak mají přehled o kamarádech ve

třídě, o jejich věku i o tom, ve kterém ročním období se narodily. Učíme se tak vnímat čas a naši třídu jako jeden celek.

b) výzvy předškolních dětí

Předškolní děti plní každý měsíc v rámci své přípravy na školní docházku jednu výzvu, jejíž splnění je důležitou kompetencí vycházející z RVP PV. Za každou získávají razítko v příslušném poli na nástěnce a jednu barevnou pastelku. Na konci školního roku tak mohou mít kompletní sestavu barevných pastelek do školy.

Během celého roku využíváme nabídek divadelních spolků, vzdělávacích center, tvořivých dílen i možností návštěv výstav a nejrůznějších akcí. Snažíme se o seznámení dětí s lidmi nejrůznějších profesí, s lidmi handicapovanými i s jinými etniky. Pravidelně se účastníme plaveckého a lyžařského výcviku, jež jsou určeny pro děti od 4 let. Spolupracujeme s místními podnikateli, s NP Šumava, Cassiopeiou, centrem Dřípatkou.

Poznáváme prostředí různých profesí např. truhlář. Připravujeme akce týkající se zvyků a tradic, jako je vánoční či velikonoční dílna, drakiáda, Bramboriáda, karneval, stavění májky, turnaje a setkání. Na konci roku pořádáme výlet a na některých akcích spolupracujeme i se ZŠ nebo blízkými MŠ. Školní rok zakončujeme rozloučením s předškoláky a jejich pasováním na školáky.

Nadstandartní aktivity naší mateřské školy

V rámci dopoledního programu se děti mohou na základě přihlášení rodiči účastnit na aktivitách pořádaných naší mateřskou školou. Tyto aktivity jsou pro děti bezplatné.

Flétničky – děti se naučí základům hry na flétnu, hudebnímu značení, vnímání rytmu, tempa, cvičí dech a práci s ním, objevují kouzlo hudby.

Hýbanky – zdravotní cvičení zaměřující se na správné držení těla, posilování a aktivace oslabených svalů, protahovací, relaxační a dechová cvičení, radost z pohybu.

Angličtina – učení základům anglického jazyka zábavnou formou.

Grafomotorika pro předškoláky – cílené rozvíjení uvolňování ruky a grafomotorických cvičení pod dohledem speciálního pedagoga.

Kroužky organizované ve spolupráci se školou

Tanečky –pohybová průprava v oblasti tance, koordinace pohybu při hudbě, prostorová orientace, kultivace pohybu, spolupráce při nácviku společných vystoupení.

Keramický kroužek – základy práce s hlínou, vyrábění výrobků pro krásu i užitek v místní keramické dílně pod vedením zkušené keramičky.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadanými a cizinců

Podpůrné opatření prvního stupně

Pedagogičtí pracovníci průběžně a systematicky vyhodnocují pokroky a výsledky dětí, na jejichž základě poskytují cílenou specifickou podporu. V případě potřeby spolupracujeme s odbornými pracovišti. Poskytujeme tak specifickou podporu všem dětem, které to potřebují. Systematicky evidujeme výsledky práce dětí s potřebou podprůměrných opatření a skupin dětí se specifickými potřebami. Naším cílem je maximální rozvoj všech kompetencí a jejich další uplatnění v procesu vzdělávání i v životě.

Podpůrné opatření prvního stupně zpracovává MŠ, a to v případě nedostatečného rozvoje dítěte při individuálním vzdělávání. S podpůrným opatřením je seznámen zákonný zástupce dítěte a všichni pedagogičtí pracovníci. Ten obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. Je průběžně aktualizován a vyhodnocován nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření.

Vzdělávání cizinců v povinném předškolním roce je zaměřeno na jazykovou přípravu. Pokud bude mít MŠ 1 až 3 cizince v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích činností v rozsahu jedné hodiny týdně. K této jazykové přípravě lze použít metodický materiál MSMT viz. www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vzdelavani-zaku-cizincu.

Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává MŠ pro dítě od druhého stupně podpůrného opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného

zástupce dítěte. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu a obsahuje také údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem.

Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci s MŠ nejméně jednou ročně.

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje vedoucí učitel společně ve spolupráci s výchovným poradcem, školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem.

Při vzdělávání žáků se SVP spolupracuje naše škola s PPP Prachatice, s SPC Prachatice a Strakonice.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávání dětí od dvou do tří let má svá specifika, a proto je počet dětí ve třídě snížen. Materiální vybavení třídy je přizpůsobeno menším dětem (velikost stolů, židlí, umyvadel, sprchový kout aj.). Vhodné hračky jsou v dosahu, čímž se rozvíjí samostatnost a sebeobsluha.

Při práci s těmito dětmi upřednostňujeme empatii, respekt k možnostem a schopnostem dítěte, a to i ze strany ostatních dětí. Jsou zde nastavena jasná a srozumitelná pravidla, režim a využity rituály pro srozumitelnější pochopení času a očekávaných činností.

Je zde široká nabídka bezpečných her a pomůcek, které rozvíjejí přirozenou zvědavost, motoriku, myšlení i sebepojetí. V kooperaci a spolupráci s ostatními dětmi získávají důležité kompetence v oblasti sociální, morální i osobní. Učení nápodobou je nedílnou součástí rozvoje.

Při plánování činností je brán ohled na fyzické i psychické možnosti těchto dětí. Jsou využívány adekvátní formy a metody práce jejich věku i délka činností. K maximálnímu komfortu, pocitu bezpečí a jistoty také přispívá úzký a respektující vztah s rodiči (rodiče jsou při počáteční adaptaci informováni o pokrocích svých dětí).

Životospráva

- V denním programu je respektován individuální potřeba aktivity a odpočinku každého dítěte.
- Dětem je nabízena pestrá a vyvážená strava. Stravování probíhá s respektem k dítěti.

- Mateřská škola vytváří podmínky pro samostatnost dítěte při stolování. Je podporována kultura stolování.
- Mateřská škola zajišťuje po celý den pitný režim.
- Mateřská škola zajišťuje každodenně dostatek volného pohybu ve třídě i venku.

Posláním učitele je vytvářet pro děti příjemné prostředí, vnímat a naplňovat individuální potřeby dětí. Děti mají možnost po domluvě využít klidný kout k relaxaci kdykoliv během dne. Odpočinek po obědě nelze zcela vynechat. Poobědový klidový režim pozitivní měrou ovlivňuje růst, psychický rozvoj, zdraví náladu i chování dětí. Nucení dětí do spánku nebo dlouhého ležení je nepřípustné.

Stravování dětí je zajištěno přípravou jídel ve školní jídelně. Jídlo je do budovy školy dováženo v tepelně izolovaných přepravních boxech.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Za správnou skladbu jídel odpovídá vedoucí školní jídelny, následně ve spolupráci s vedoucí učitelkou MŠ a ředitelkou školy.

Při stravování hledáme různé způsoby, které u dětí podporují chuť k jídlu. Nucení dětí do jídla je nepřípustné.

Podporujeme sebeobsluhu a samostatnost při jídle. Samostatnost povzbuzuje sebevědomí dítěte a motivuje k jídlu. Vedeme děti k tomu, že stravování je zároveň společenská událost, při které se posilují sociální vztahy. Při stolování vytváříme příjemnou atmosféru, současně však dodržujeme pravidla slušného chování.

Dbáme na dodržování zdravého pitného režimu dětí. Děti mají k dispozici celý den na výběr vodu a ovocnou šťávu a jsou vedeny k tomu, aby pily pravidelně.

Každodenní fyzická aktivita je pro děti velmi důležitá. Využíváme maximální dobu pobytu venku. Co nejvíce využíváme zahradu. Podporujeme spontánní pohyb dětí, pestrost pohybu, střídání činností.

Věcné podmínky

MŠ je samostatnou částí budovy ZŠ a MŠ Svatá Maří. Byla vystavěna podle platných podmínek a splňuje požadovaná bezpečnostní a hygienická požadavků. MŠ má šatnu,

kuchyňku, úklidovou místnost s pračkou i sušičkou prádla, WC s odpovídajícími toaletami, umyvadly a sprechovým koutem a WC pro handicapované. Třída je prostorná a prosvětlená s podlahovým vytápěním. Je rozdělena do dvou částí – herní a pracovní. Herní část slouží také jako lehárna. Lůžka a lůžkoviny jsou uloženy odděleně ve speciálních skříních. Místnost je vybavena nábytkem, který umožňuje oddělit drobné hračky. U dětí mladších tří let je tak zamezen přístup k nevhodným hračkám, které nesplňují požadovaná kritéria pro tuto věkovou skupinu. Vzhledem k heterogenní třídě je však nutný důslednější dohled při využívání těchto hraček a pomůcek jinými dětmi. Zásuvkový systém skříní podporuje u dětí samostatnost. Je zde také kuchyňka pro děti a molitanová stavebnice.

Součástí vybavení je i televizor a CD přehrávač. Pro práci využíváme také notebook.

V pracovní části jsou čtyři stolky a židle různých velikostí i výšek. Dětem jsou volně přístupné výtvarné potřeby (pastelky, barvy, papíry, plastelína, křídly, nůžky, lepidlo atd.). Děti mají možnost vybrat si z řady konstruktivních stavebnic, skládanek, stolních her, různě velkých hracích kostek a dalších hraček. Ty využívají v souladu s pravidly ve třídě, které si společně vytváříme na počátku každého školního roku s ohledem na složení třídy. Tato část slouží také jako jídelna.

- Vnitřní prostředí a zahrada mateřské školy jsou logicky strukturované, umožňují rozmanité činnosti dětí.
- Hračky, pomůcky a materiály odpovídají potřebám dětí. Jsou stanovena pravidla pro jejich používání.
- Hračky, pomůcky a materiály podporují naplňování cílů vzdělávání, jsou průběžně doplňovány, obměňovány a účelně využívány.

Prostředí mateřské školy je bezpečné, umožňuje dítěti pohyb, volnost a samostatnost ve většině denních činností. Pestrost, estetičnost a účelnost zajišťují bohaté vzdělávací možnosti, nabízejí efektivní organizaci vzdělávání, podněcují dětskou fantazii a umožňují lepší orientaci dětí v prostředí mateřské školy.

Dbáme na potřeby dětí zajištění přiměřeného množství podnětů, prostředí nepřehlcujeme. Nastavená pravidla napomáhají rozvoji samostatnosti.

Poutavá a rozmanitá nabídka hraček a pomůcek vede k aktivizaci dítěte, přispívá k experimentování a podporuje představivost a kreativitu. Pravidelná obměna hraček a pomůcek umožňuje zachovat střídmost a přehlednost. Hry a pomůcky nabízíme dětem podle jejich zájmů, silných stránek či v souladu s aktuálními tématy.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program mateřské školy Svatá Maří vychází z principů RVP PV a z potřeb dětí, rodin i komunity, ve které škola působí. Je založen na respektujícím, bezpečném a podnětném prostředí, které podporuje přirozenou zvědavost, radost z objevování a celkový well-being dítěte. Učení je chápáno jako aktivní proces, ve kterém dítě poznává svět prostřednictvím hry, prožitku, komunikace a spolupráce.

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

Dítě a jeho tělo

Dítě a jeho psychika

Dítě a ten druhý

Dítě a společnost

Dítě a svět

Tyto oblasti se vzájemně prolínají a vytvářejí ucelený rámec pro rozvoj dítěte v jeho celistvosti. Pedagogové plánují vzdělávání tak, aby jednotlivé oblasti nebyly izolované, ale přirozeně se propojovaly v tematických celcích, projektech a každodenních situacích.

Program klade důraz na individualizaci vzdělávání, inkluzi a podporu každého dítěte v jeho jedinečném tempu a stylu učení. Rozvíjí sociálně-emoční dovednosti, komunikaci, tvořivost, kritické myšlení, pohybové dovednosti i schopnost orientovat se v okolním světě. Učení je propojeno s reálnými životními situacemi, přírodou, komunitou a zkušenostmi dětí. Součástí vzdělávání je i smysluplné a bezpečné využívání digitálních technologií.

Pedagogové vytvářejí podnětné učební situace, které podporují samostatnost, spolupráci, řešení problémů a aktivní zapojení dětí. Pravidelně reflektují a vyhodnocují vzdělávací proces, aby byl program živý, aktuální a odpovídal potřebám dětí i požadavkům současného předškolního vzdělávání.

Obsah školního vzdělávacího programu MŠ Svatá Maří tvoří rámec, v němž si pedagogové samostatně vytvářejí vlastní třídní vzdělávací programy konkrétně přizpůsobené věkovým a individuálním zvláštnostem svěřených dětí.

Vzdělávací obsah slouží pedagogům jako východisko pro přípravu vzdělávací nabídky, která je dětem zprostředkována ve formě integrovaných bloků. Tyto bloky se vždy vztahují k určitému tématu, které vychází z potřeb a životní zkušenosti dětí. Zvolená témata či tematické části sledují dílčí vzdělávací cíle, vedoucí prostřednictvím nabídky konkrétních činností k rozvoji kompetencí dětí. V rámci jednotlivých témat mají učitelky dostatek prostoru pro využití vlastní kreativity při plánování činností, které přizpůsobují věkovému složení dětí jejich aktuálním potřebám a zájmu.

Mateřská škola jako jednotřídní nezpracovává samostatný třídní vzdělávací program. Vzdělávací nabídka vychází přímo ze školního vzdělávacího programu a je průběžně konkretizována v krátkodobých tematických plánech a v denní vzdělávací nabídce s ohledem na potřeby a zájmy dětí.

Vzdělávací obsah

Školní vzdělávací program *Rok stromů* se stává pomocným vodítkem při plánování integrovaných bloků a tematických či námětových celků během celého roku. Dává volnost při volbě vzdělávacího obsahu i způsobu výchovně vzdělávacího působení. Umožňuje nám přiblížit dětem poutavým způsobem svět týkající se jich samotných, jejich kamarádů, společnosti a světa ve kterém vyrůstají. Nabídka činností pak dává dětem možnost rozvíjet základní rámcové cíle ve všech oblastech působení, a to přednostně vlastním prožitkem, zážitkem a hrou.

Každý integrovaný blok je uveden příběhem, jež nastíní oblasti vzdělávání. Ten je následně rozdělen do tematických celků, které zahrnují dílčí vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku a očekávané výstupy.

Rok stromů

Je mnoho věcí kolem nás, které nejsou patrné na první pohled. Jen dobrý pozorovatel může objevit tajemství skrývajících se i tam, kde bychom ho nečekali.

Například les. Stromy se překrývají, naklání se jeden přes druhý, proplétají své koruny a mnohdy i kmeny, protože každý hledá ten nejlepší prostor pro svůj život. Většina z nás vnímá les jako celek, ale pokud se zaměříme na jednotlivé stromy, začneme se všimnout jejich rozdílů. Ve chvíli, kdy pak strom stojí osamoceně můžeme zahlédnout maličkosti, kterých bychom si v lese nevšimli. Rozpoznat jeden strom od druhého, ocenit kvality a přednosti každého z nich.

Každý strom má kořeny, kmen a korunu. Každá jeho část plní svůj úkol a celým stromem proudí míza jako krev. Některý je vysoký, štíhlý, další má rozložitou a bohatou korunu nebo silný kmen. Každý je jiný! Budeme-li však ještě pozornější, můžeme odhalit různé detaily jako je barva a struktura kůry, tvar a velikost listů.

Pojďme tedy společně nahlédnout do života stromů. Budeme hledat a zkoumat jedinečnost každého z nich – **dubu, kaštanu, lísky, jedle, jasanu, modřínu, břízy, vrby, javoru, lípy** – a pomocí příběhu se seznámíme se zajímavostmi a souvislostmi stromů s našimi životy. Budou nás učit, jak důležitá je poctivost, píle, respekt a sounáležitost.

Co vypráví starý dub

Za chalupou začíná les a v něm stojí starý dub. Kmen má popraskaný jako mapa dávných cest, korunu rozložitou a tichou, jako by v ní odpočíval sám čas. Když se k němu člověk přiblíží, les se na okamžik ztiší – jako by čekal, co se stane.

Stačí položit dlaň na drsnou kůru a ucítit, jak strom dýchá. V jeho kmeni je ukrytá síla mnoha let, v listech jemné šepotání větru, v kořenech trpělivost, která drží zem pohromadě. Kolem dubu se dá najít celý svět: vykrajované listy, houby s hebkými kloboučky, letokruhy vyprávějící o suchu i dešti, o zimách, které přečkal.

Dub učí, že nic neroste přes noc. Že pevné kořeny vznikají pomalu, v tichu a s péčí. Že každý nový list má svůj čas. A že i když se člověk cítí malý, může se o něco velkého opřít.

Putování k dubu probouzí zvědavost, úctu a radost z objevování. **Dub se stává obrazem růstu – připomíná, že stejně jako strom potřebuje světlo, prostor a ochranu, i dítě potřebuje bezpečí, laskavé vedení a čas, aby mohlo rozvinout svou vlastní korunu.**

1. CO VYPRÁVÍ STARÝ DUB

Tematické celky

- Moje školka
- Já – moje tělo, moje duše
- Moje rodina

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů.
- Uvědomění si vlastního těla.

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních).
- Posilování zvědavosti, zájmu a radosti z objevování.
- Poznávání sebe sama, rozvoj sebevědomí a sebedůvěry.

Dítě a ten druhý

- Rozvoj prosociálních postojů (tolerance, respekt, ohleduplnost).
- Osvojení dovedností pro navazování vztahů.

Dítě a společnost

- Vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření.
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství a přináležet k němu.

Dítě a svět

- Seznámení s místem, kde dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu.

Vzdělávací nabídka

Dítě a jeho tělo

- Sebeobslužné činnosti (hygiena, oblékání, stolování, úklid).
- Manipulační činnosti s předměty a materiály.
- Smyslové a psychomotorické hry.
- Poznávání lidského těla.

Dítě a jeho psychika

- Grafické napodobování tvarů, symbolů, čísel a písmen.
- Hry podporující orientaci v prostoru a rovině.
- Námětové a spontánní hry, experimenty.
- Činnosti podporující radost, pohodu a pozitivní emoce.
- Poznávání lidských vlastností a rozdílů mezi lidmi.

Dítě a ten druhý

- Aktivitu zaměřené na pravidla soužití.
- Společné hry a aktivity.
- Verbální i neverbální komunikace.
- Aktivitu podporující sblížení dětí.

Dítě a společnost

- Setkávání s pozitivními vzory chování.
- Adaptace v MŠ.
- Spoluvytváření pravidel třídy.
- Hry zaměřené na společenské role.

Dítě a svět

- Pozorování přírody a okolí.
- Vycházky, výlety.
- Orientace v obci a jejích institucích.

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Zvládá sebeobsluhu a hygienické návyky.
- Zvládá jednoduché pracovní úkony.
- Umí zacházet s běžnými předměty a pomůckami.
- Zachovává správné držení těla.
- Pojmenuje části těla a zná jejich funkce.

Dítě a jeho psychika

- Pojmenuje věci ve svém okolí.
- Poznává napsané své jméno.
- Vnímá radost z učení.
- Dokáže se odloučit od rodičů.
- Respektuje pravidla a přijímá povinnosti.

Dítě a ten druhý

- Dodržuje pravidla soužití.
- Vnímá potřeby druhých.
- Dokáže se bránit nevhodnému chování.
- Navazuje kontakt s dospělým.

Dítě a společnost

- Uplatňuje základní společenské návyky.
- Adaptuje se na život v MŠ.
- Chápe společenské normy.
- Respektuje rozdíly mezi lidmi.

Dítě a svět

- Orientuje se ve známém prostředí.
- Zvládá běžné situace doma i v MŠ.
- Osvojuje si základní poznatky o okolním světě.

CO VYPRÁVÍ STARÝ DUB – tabulka pro přehlednost

Vzdělávací oblast	Vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Dítě a jeho tělo	Praktické dovednosti; zdravé návyky; uvědomění si těla	Sebeobsluha; manipulace; smyslové hry; poznávání těla	Sebeobsluha; pracovní úkony; správné držení těla; pojmenování částí těla
Dítě a jeho psychika	Komunikace; zvědavost; poznávání sebe sama	Grafomotorika; orientace; spontánní hra; poznávání lidí	Pojmenování věcí; poznání jména; radost z učení; respektování pravidel
Dítě a ten druhý	Prosociální postoje; tolerance; respekt	Pravidla soužití; společné hry; komunikace	Ohleduplnost; obrana proti ubližování; navazování kontaktu
Dítě a společnost	Morální hodnoty; pravidla; spolupráce	Pozitivní vzory; adaptace; společenské role	Společenské návyky; adaptace; pochopení rolí
Dítě a svět	Vztah k místu, kde dítě žije	Pozorování okolí; vycházky; orientace v obci	Orientace v prostředí; bezpečné chování

Silák kaštan

Pod starými kaštany bývá zvláštní ticho. Kmeny stojí pevně, jako by se o ně mohl opřít celý svět, a jejich koruny se houpou v rytmu větru, který zná všechny příběhy okolních cest. Když se člověk přiblíží, ucítí vůni hlíny, listů a podzimu, který se pomalu ukládá ke spánku.

Stačí položit ruku na kaštanovou kůru a vnímat její klid. V dřevě je ukrytá síla, která nic nevnucuje, ale tiše povzbuzuje. V trávě pod stromem leží hnědé plody, lesklé jako oči podzimního večera. Když je člověk sevře v dlani, jako by se v něm probudila odvaha, která byla celou dobu schovaná někde hluboko.

Kaštan učí, že síla nemusí být hlučná. Že odvaha se rodí v tichu, když se člověk rozhodne stát pevně, i když se uvnitř chvěje. A že někdy stačí jen malý, hladký plod v kapse, aby připomněl, že každý má v sobě víc, než si myslí.

Kaštan se stává symbolem jemné, tiché síly. **Pomáhá dětem najít odvahu postavit se za sebe – poprvé, ale ne naposledy.**

2. SILÁK KAŠTAN

Tematické celky

- Znaky podzimu
- Dary podzimu a podzimní činnosti
- Zdravý životní styl
- Vznik samostatného českého státu

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- Rozvoj a užívání všech smyslů.
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.

Dítě a jeho psychika

- Osvojení dovedností předcházejících čtení a psaní.
- Poznávání znakových systémů (abeceda, čísla).
- Rozvoj smyslového vnímání, paměti, pozornosti a logického myšlení.
- Vyjadřování pocitů a prožitků.

Dítě a ten druhý

- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností.
- Osvojení dovedností pro navazování vztahů.

Dítě a společnost

- Rozvoj společenského a estetického vkusu.
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění.

Dítě a svět

- Schopnost přizpůsobovat se změnám vnějšího prostředí.

Vzdělávací nabídka

Dítě a jeho tělo

- Smyslové a psychomotorické hry.
- Zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, dechové, relaxační).

Dítě a jeho psychika

- Prohlížení a „čtení“ knih.
- Pozorování přírodních a kulturních jevů.
- Operace s materiálem (třídění, porovnávání).
- Vysvětlování, objasňování, práce s knihou a médií.
- Estetické a tvůrčí aktivity.
- Výlety do okolí.

Dítě a ten druhý

- Sociální a interaktivní hry, dramatizace.
- Četba a poslech příběhů s etickým obsahem.
- Kooperativní činnosti.

Dítě a společnost

- Tvůrčí a receptivní činnosti (literární, výtvarné, dramatické, hudební).

Dítě a svět

- Poznávání přírody, sledování změn.
- Ekologicky motivované hry.

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- Napodobuje jednoduchý pohyb podle vzoru.

Dítě a jeho psychika

- Sleduje očima zleva doprava.
- Projevuje zájem o knihy a kulturní podněty.
- Záměrně pozoruje a postřehuje změny.
- Odhaluje podstatné znaky a souvislosti.
- Vyjadřuje fantazii v tvořivých činnostech.
- Těší se z kulturních a přírodních zážitků.
- Zachycuje a vyjadřuje své prožitky.

Dítě a ten druhý

- Komunikuje bez zábran.
- Rozumí emocím druhých.
- Spolupracuje.

Dítě a společnost

- Zachycuje skutečnosti výtvarně.
- Vnímá umělecké podněty a hodnotí je.

Dítě a svět

- Chápe přirozenost změn.
- Vnímá rozmanitost světa.

SILÁK KAŠTAN – tabulka pro přehlednost

Vzdělávací oblast	Vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Dítě a jeho tělo	Rozvoj smyslů; fyzická a psychická zdatnost	Smyslové hry; zdravotní cvičení	Rozlišování smysly; napodobování pohybu
Dítě a jeho psychika	Předčtenářské dovednosti; znakové systémy; smyslové vnímání; vyjadřování	Čtení; pozorování; třídění; práce s médii; výlety	Zájem o knihy; pozorování; tvořivost; vyjadřování prožitků
Dítě a ten druhý	Interaktivní a komunikativní dovednosti	Sociální hry; dramatizace; kooperace	Komunikace; porozumění emocím; spolupráce
Dítě a společnost	Estetický vkus; kultura	Tvůrčí a receptivní činnosti	Vnímání umění; výtvarné vyjadřování
Dítě a svět	Přizpůsobení změnám prostředí	Poznávání přírody; ekohry	Pochopení změn; vnímání rozmanitosti

Tajemství z kouzelné lísky

V koutě zahrady roste líska, nenápadná a přesto zvláště přitažlivá. Její větve se sklánějí jako ruce, které chrání to, co je křehké. Když se člověk zastaví pod jejím listím, ucítí jemný šepot, jako by líska znala všechna malá tajemství světa.

V trávě pod ní se občas objeví několik oříšků – malé poklady, které v sobě nesou příslib fantazie. Stačí je vzít do dlaně a představivost se rozběhne jako světlo po hladině vody. Líska umí utišit neklid, schovat tajemství a otevřít prostor přání, která se šeptají jen potichu.

Je to strom, který učí, že tajemství nemusí tížit. Že někdy stačí najít bezpečné místo, kde se člověk může nadechnout, a tíha se promění v dar. Líska připomíná, že fantazie je mostem mezi tím, co je, a tím, co by mohlo být.

Líska se stává symbolem přání, jemnosti a vnitřní síly. **Pomáhá dětem nést tajemství, rozvíjet představivost a hledat klid uvnitř sebe.**

3. TAJEMSTVÍ Z KOUZELNÉ LÍSKY

Tematické celky

- Zazimování
- Tradice a svátky (Svatý Martin, Dušičky)
- Příprava na advent

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- Osvojení poznatků podporujících zdraví a bezpečí.
- Rozvoj hrubé i jemné motoriky.

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj řečových a jazykových dovedností.
- Posilování zvědavosti a radosti z objevování.
- Získání citové samostatnosti.

Dítě a ten druhý

- Rozvoj prosociálních postojů.

Dítě a společnost

- Schopnost spolupracovat a přináležet ke skupině.
- Přijímání základních hodnot společenství.

Dítě a svět

- Vytváření povědomí o přírodním, kulturním a technickém prostředí.

Vzdělávací nabídka

Dítě a jeho tělo

- Činnosti podporující zdraví a bezpečí.
- Hudební a hudebně pohybové hry.
- Manipulační činnosti s předměty a materiály.

Dítě a jeho psychika

- Artikulace, řečové a rytmické hry.
- Manipulace s předměty a zkoumání jejich vlastností.
- Řešení problémů a hledání variant.
- Činnosti podporující identitu a sebekontrolu.

Dítě a ten druhý

- Hry podporující ohleduplnost, sdílení a spolupráci.

Dítě a společnost

- Aktivitu přibližující pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty.

Dítě a svět

- Péče o životní prostředí, pracovní a pěstelské činnosti.

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Rozlišuje, co prospívá zdraví.
- Ovládá dechové svalstvo a sladí pohyb se zpěvem.
- Zvládá jemnou motoriku a práci s materiály.

Dítě a jeho psychika

- Učí se nová slova a používá je.
- Chápe humor.
- Nalézá nová řešení.
- Využívá zkušenosti k učení.
- Ovládá své city v běžných situacích.

- Projevuje radost, soucit a zvládá afektivní chování.

Dítě a ten druhý

- Vnímá potřeby druhých a vychází jim vstříc.
- Respektuje práva druhých.
- Dělí se a spolupracuje.

Dítě a společnost

- Chová se zdvořile a s úctou.
- Adaptuje se na život ve škole a spolupracuje.

Dítě a svět

- Pečuje o životní prostředí a přírodu.

TAJEMSTVÍ Z KOUZELNÉ LÍSKY – tabulka pro přehlednost

Vzdělávací oblast	Vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Dítě a jeho tělo	Zdraví a bezpečí; rozvoj motoriky	Zdravotní návyky; hudebně pohybové hry; manipulace	Rozlišování zdravého chování; jemná motorika
Dítě a jeho psychika	Řeč; zvědavost; citová samostatnost	Řečové hry; manipulace; řešení problémů; práce s emocemi	Nová slova; humor; řešení problémů; ovládání emocí
Dítě a ten druhý	Prosociální postoje	Ohleduplnost; sdílení; řešení sporů	Ohleduplnost; sdílení; respekt
Dítě a společnost	Spolupráce; přináležitost	Pravidla styku; mravní hodnoty	Zdvořilé chování; adaptace
Dítě a svět	Poznání prostředí	Péče o prostředí; pěstitelské činnosti	Péče o přírodu; ochrana prostředí

Co se děje pod jedlí

V zimním lese stojí jedle – rovná, pevná, vonící čistotou a chladem. Její větve se ani ve vichřici nevzdávají a jehličí šíří vůni, která uklidňuje jako hluboký nádech. Když se člověk zastaví pod její korunou, ucítí ticho, které má v sobě zvláštní sílu.

Jedle je stromem zimních příběhů. Když se přinese domů a ozdobí světlem, stává se tichým středem rodinných setkání. Pod jejími větvemi se rodí radost, smích i chvíle, které se ukládají do paměti jako malé zázraky. Její vůně se mísí s teplem domova a připomíná, že i v nejchladnějším období roku může být svět plný světla.

Jedle učí, že tradice nejsou jen ozdoby a rituály, ale chvíle, které drží rodinu pohromadě. Že společné chvíle mají sílu, která přetrvá i tehdy, když svět venku utichne pod sněhem.

Jedle se stává symbolem soudržnosti, klidu a zimního kouzla. **Připomíná dětem, že domov je tam, kde se lidé setkávají se světlem v očích.**

4. CO SE DĚJE POD JEDLÍ

Tematický celek

- Advent a příprava na Vánoce

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- Osvojení poznatků a dovedností podporujících zdraví, bezpečí a osobní pohodu.

Dítě a jeho psychika

- Osvojení dovedností předcházejících čtení a psaní; rozvoj zájmu o různé formy sdělení.
- Rozvoj smyslového vnímání, paměti, pozornosti a představivosti.
- Rozvoj schopnosti vytvářet a prožívat citové vztahy.

Dítě a ten druhý

- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem.

Dítě a společnost

- Rozvoj kulturně společenských postojů a dovedností.
- Vytváření pozitivních vztahů ke kultuře a umění.

Dítě a svět

- Seznamování s místem, kde dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu.
- Vytváření povědomí o sounáležitosti se světem lidí i přírody.

Vzdělávací nabídka

Dítě a jeho tělo

- Relaxační a odpočinkové činnosti podporující pohodu prostředí.

Dítě a jeho psychika

- Hry zaměřené na rozlišování zvuků a užívání gest.
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv.
- Hry na rozvoj paměti (mechanické i logické).
- Tvořivé hry podporující fantazii.
- Hry na téma rodiny a přátelství.
- Činnosti podporující radost a veselí.

Dítě a ten druhý

- Poznávání sociálního prostředí (rodina, MŠ).
- Aktivitu podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi.

Dítě a společnost

- Seznamování se světem kultury a umění (výtvarné, hudební, dramatické činnosti, kulturní akce).
- Poznávání tradic a zvyků.

Dítě a svět

- Sledování událostí v obci a účast na akcích.
- Kognitivní činnosti – otázky, diskuse, vyprávění, poslech.

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Rozlišuje, co prospívá zdraví a co škodí; chová se bezpečně.

Dítě a jeho psychika

- Učí se z paměti krátké texty, zvládá dramatické úlohy.
- Správně vyslovuje, ovládá dech a intonaci.
- Pamatuje si krátké texty a vybavuje je.
- Vyjadřuje fantazii v tvořivých činnostech.

- Uvědomuje si citové prožitky a rozlišuje je.
- Prožívá radost ze zvládnutého.

Dítě a ten druhý

- Uplatňuje své potřeby s ohledem na druhé; řeší konflikt dohodou.
- Chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi.

Dítě a společnost

- Rozumí neverbálním projevům emocí.
- Vyjadřuje se hudebně a hudebně pohybově.
- Podílí se na přípravě společných slavností.

Dítě a svět

- Osvojuje si poznatky o okolním prostředí.
- Všímá si změn a dění v okolí.

CO SE DĚJE POD JEDLÍ – tabulka pro přehlednost

Vzdělávací oblast	Vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Dítě a jeho tělo	Zdraví, bezpečí, pohoda	Relaxace; odpočinkové činnosti	Bezpečné chování
Dítě a jeho psychika	Předčtenářské dovednosti; smyslové vnímání; citové vztahy	Zvukové hry; dramatizace; paměťové hry; tvořivost	Paměť; tvořivost; citové prožitky
Dítě a ten druhý	Prosociální chování	Poznávání rodiny; vztahy	Respekt; řešení konfliktů
Dítě a společnost	Kulturní postoje	Kulturní akce; tradice	Hudební a pohybové dovednosti
Dítě a svět	Sounáležitost se světem	Sledování událostí; objevování	Pozorování změn

Jasan, ten nás ochrání

Na zasněžené louce stojí tři vysoké jasaný – rovné, pružné a odolné. Jejich větve se tyčí k nebi jako brány, které chrání vše, co je pod nimi. Když se člověk zastaví v jejich stínu, ucítí zvláštní klid, jako by ho objímala samotná krajina.

Jasanové dřevo je pevné a pružné zároveň. Z něj vznikaly lyže, saně i nástroje, které měly vydržet celý život. Jasan je stromem, který se nebojí bouří – jeho kořeny drží pevně, ale větve se umí ohnout, když je potřeba.

Jasan učí, že ochrana není tvrdost, ale pružnost. Že odvaha není jen síla, ale i schopnost vydržet, když cesta stoupá do kopce. A že bezpečí se rodí tam, kde je člověk přijatý takový, jaký je.

Jasan se stává symbolem ochrany, odvahy a vytrvalosti. **Pomáhá dětem cítit se jistě, i když svět kolem nich mění tvář.**

5. JASAN, TEN, KDO NÁS CHRÁNÍ

Tematické celky

- Nový rok
- Tři králové
- Čas – roční období, představa o čase
- Zimní čas – oblečení, počasí, sporty

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- Osvojení praktických dovedností.
- Poznatky o těle, zdraví a pohybových činnostech.

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj komunikativních dovedností.
- Vytváření pozitivního vztahu k učení.
- Základy práce s informacemi.
- Poznávání sebe sama a rozvoj sebevědomí.

Dítě a ten druhý

- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností.

Dítě a společnost

- Poznávání pravidel společenského soužití.
- Porozumění neverbální komunikaci.

Dítě a svět

- Pochopení vlivu lidské činnosti na prostředí.
- Schopnost přizpůsobovat se změnám prostředí.

Vzdělávací nabídka

Dítě a jeho tělo

- Manipulační činnosti s předměty a materiály.
- Činnosti zaměřené na prevenci úrazů a nemocí.

Dítě a jeho psychika

- Komentování zážitků, vyřizování vzkazů.
- Pozorování objektů a určování jejich vlastností.
- Seznamování s matematickými pojmy.
- Činnosti zaměřené na časové pojmy a posloupnosti.
- Samostatné vystupování, rozhodování a sebehodnocení.
- Cvičení organizačních dovedností.

Dítě a ten druhý

- Verbální i neverbální komunikace.
- Společné hry a aktivity.

Dítě a společnost

- Společné hry a skupinové aktivity.
- Tematické hry o zaměstnáních a pracovních činnostech.

Dítě a svět

- Poučení o nebezpečných situacích a ochraně.
- Praktické užívání technických předmětů.

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Zachází s běžnými předměty a pomůckami.
- Má povědomí o významu péče o zdraví a pohyb.

Dítě a jeho psychika

- Popíše situaci podle skutečnosti či obrázku.
- Poznává a pojmenuje většinu věcí kolem sebe.
- Postupuje podle pokynů.
- Chápe matematické pojmy a používá je.
- Soustředí se na činnost.
- Vyjadřuje souhlas i nesouhlas, odmítá nevhodné chování.
- Přijímá ocenění i neúspěch.
- Umí zorganizovat hru.

Dítě a ten druhý

- Odmítne nepříjemnou komunikaci.
- Dodržuje pravidla soužití.

Dítě a společnost

- Dodržuje pravidla her, jedná spravedlivě.
- Uvědomuje si, že lidé mohou porušovat pravidla, a chrání se před tím.
- Zachází šetrně s věcmi.

Dítě a svět

- Uvědomuje si nebezpečí a ví, jak se chránit.
- Rozlišuje činnosti podporující či poškozující prostředí.

JASAN, TEN, KDO NÁS CHRÁNÍ – tabulka pro přehlednost

Vzdělávací oblast	Vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Dítě a jeho tělo	Praktické dovednosti; zdraví	Manipulace; prevence úrazů	Práce s předměty; péče o zdraví
Dítě a jeho psychika	Komunikace; učení; matematika; čas	Pozorování; matematika; časové pojmy; sebehodnocení	Popis situace; matematické myšlení; soustředění
Dítě a ten druhý	Komunikace; spolupráce	Komunikace; společné hry	Odmítnutí nevhodné komunikace; dodržování pravidel
Dítě a společnost	Pravidla soužití; občanský život	Tematické hry o povoláních	Férové chování; ochrana před nevhodným chováním
Dítě a svět	Nebezpečí; ochrana	Nebezpečné situace; technické předměty	Ochrana před nebezpečím; péče o prostředí

Jak se hraje na modřín

Modřín je strom, který se nebojí změny. Na zimu shazuje jehličí, jako by odkládal staré starosti, a v tichu zimy už chystá nový jarní kabátek. Jeho větve se v zimním větru ohýbají, ale nelámou – jako by věděly, že každá bouře jednou přejde.

V jeho pryskyřici je ukrytá hudba. Z modřínového laku vznikají housle, které dokážou rozehnat i největší chmury. Když se člověk zastaví pod modřínem, ucítí, že i ticho může být léčivé. Že někdy stačí jen chvíli stát a poslouchat, jak vítr hraje mezi větvemi.

Modřín učí, že změna je přirozená. Že někdy je potřeba něco pustit, aby mohlo vyrůst nové. A že i když člověk na chvíli ztratí svůj „kabátek“, může se znovu obléknout do světla.

Modřín se stává symbolem obnovy, hudby a odvahy měnit se. **Pomáhá dětem chápat cykly, proměny a sílu nových začátků.**

6. JAK SE HRAJE NA MODŘÍN

Tematické celky

- Sv. Valentýn
- Masopust, karneval
- Muzicírování
- Etiketa, pravidla a zákony

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- Rozvoj a užívání všech smyslů.
- Osvojení poznatků podporujících zdraví a bezpečí.

Dítě a jeho psychika

- Osvojení dovedností předcházejících čtení a psaní.
- Posilování zvědavosti a radosti z objevování.
- Základy práce s informacemi.
- Vyjadřování pocitů a prožitků.

Dítě a ten druhý

- Seznamování s pravidly chování.
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí.

Dítě a společnost

- Seznamování se světem lidí, kultury a umění.
- Schopnost spolupracovat a přináležet ke skupině.
- Vytváření povědomí o morálních hodnotách.

Dítě a svět

- Seznamování s místem, kde dítě žije.
- Osvojení dovedností pro péči o okolí a bezpečné prostředí.

Vzdělávací nabídka

Dítě a jeho tělo

- Hudební a hudebně pohybové hry.
- Smyslové a psychomotorické hry.
- Činnosti podporující zdraví a bezpečí.

Dítě a jeho psychika

- Artikulace, řečové a rytmické hry.
- Seznamování s různými sdělovacími prostředky.
- Vysvětlování, objasňování, práce s knihou a médií.
- Smyslové hry a cvičení pozornosti.
- Dramatické činnosti a mimické vyjadřování.
- Estetické a tvořivé aktivity.

Dítě a ten druhý

- Aktivity zaměřené na pravidla soužití.
- Hry podporující ochranu soukromí.
- Situace učící respektu k druhému.

Dítě a společnost

- Setkávání s uměním mimo MŠ.
- Poznávání tradic a kulturních zvyků.
- Setkávání s pozitivními vzory chování.
- Aktivity podporující mravní hodnoty.

Dítě a svět

- Práce s literárními texty a obrazovým materiálem.
- Sledování událostí v obci.
- Hry na téma dopravy a bezpečného chování.
- Poučení o nebezpečných situacích.

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Koordinuje pohyb s rytmem a hudbou.
- Ovládá dechové svalstvo.
- Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- Chová se bezpečně a zdravě.

Dítě a jeho psychika

- Projevuje zájem o knihy a kulturní podněty.
- Utvoří jednoduchý rým.
- Pamatuje si krátké texty.
- Nalézá nová řešení.
- Projevuje a ovládá své city.
- Vyjadřuje své prožitky.

Dítě a ten druhý

- Dodržuje pravidla soužití.
- Brání se nevhodnému chování.
- Chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi.

Dítě a společnost

- Vnímá umělecké podněty a hodnotí je.
- Jedná s ohledem na druhé.
- Uvědomuje si rizika nevhodného chování druhých.

Dítě a svět

- Všímá si změn v okolí.
- Ví, jak se chránit v nebezpečných situacích.
- Zvládá běžné praktické situace doma i v MŠ.

JAK SE HRAJE NA MODŘÍN – tabulka pro přehlednost

Vzdělávací oblast	Vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Dítě a jeho tělo	Smysly; zdraví	Hudební hry; smyslové hry; zdraví	Koordinace; smyslové vnímání; bezpečí
Dítě a jeho psychika	Řeč; zvědavost; práce s informacemi; vyjadřování	Řečové hry; média; pozornost; dramatizace	Zájem o knihy; paměť; tvořivost; ovládání emocí
Dítě a ten druhý	Pravidla; ochrana soukromí	Pravidla; ochrana soukromí; respekt	Dodržování pravidel; obrana proti ubližování
Dítě a společnost	Kultura; morální hodnoty	Kulturní akce; tradice	Vnímání umění; ohleduplnost
Dítě a svět	Bezpečné prostředí	Doprava; bezpečné chování; nebezpečné situace	Bezpečné chování; pozorování změn

Bez bílé břízy jaro nebude

Bříza stojí na okraji zahrady jako světlý plamen. Její bílá kůra září i v šeru a větve se houpou v jarním větru. Když se člověk zastaví pod její korunou, ucítí, jak se v něm probouzí nový dech – lehký, svěží, plný očekávání.

Z březových větvíček vznikají košťata, která vymetou zimu z prahů domů. Březová voda probouzí sílu po dlouhém spánku a její listy šumí o tom, že každý začátek má svou vlastní vůni. Bříza roste i tam, kde by to jiné stromy vzdaly – na skále, ve větru, v dešti.

Bříza učí, že jaro začíná uvnitř. Že energie se rodí z maličkostí – z prvního slunce, z prvního kroku, z prvního úsměvu. A že i když člověk ještě není připravený, jaro si ho najde.

Bříza se stává symbolem obnovy, lehkosti a čistoty. **Pomáhá dětem cítit radost z nových začátků a probouzející se energie.**

7. BEZ BÍLÉ BŘÍZY JARO NEBUDE

Tematické celky

- Jaro – klíčení, květiny, zvířata
- Měsíc knihy

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- Osvojení věku přiměřených praktických dovedností.
- Osvojení poznatků podporujících zdraví, bezpečí a osobní pohodu.

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj řečových a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, výslovnost, vyjadřování).
- Rozvoj tvořivosti a tvořivého myšlení.
- Rozvoj smyslového vnímání, paměti, pozornosti a představivosti.
- Osvojení poznatků o znakových systémech (abeceda, čísla).
- Rozvoj schopnosti vytvářet a prožívat citové vztahy.

Dítě a ten druhý

- Osvojení dovedností potřebných pro navazování a rozvíjení vztahů.

Dítě a společnost

- Vytváření aktivních postojů ke kultuře a umění.

Dítě a svět

- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
- Vytváření povědomí o sounáležitosti se světem.
- Schopnost přizpůsobovat se změnám prostředí.

Vzdělávací nabídka

Dítě a jeho tělo

- Manipulační činnosti s předměty a materiály.
- Sebeobslužné činnosti (hygiena, oblékání, úklid).
- Zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, dechové, relaxační).

Dítě a jeho psychika

- Vyprávění a popis zážitků.
- Prohlížení a „čtení“ knih.
- Samostatný slovní projev.
- Poslech pohádek a příběhů.
- Hry na orientaci v prostoru.
- Hry na rozvoj paměti.
- Pozorování přírodních a kulturních jevů.
- Činnosti podporující citový život a identitu.
- Hry na téma rodiny a přátelství.

Dítě a ten druhý

- Aktivita zaměřené na pravidla soužití.
- Modelové situace podporující respekt.
- Sdílení, povídání, naslouchání.

Dítě a společnost

- Receptivní činnosti (poslech, sledování dramatizací, výtvarných a hudebních děl).

Dítě a svět

- Péče o životní prostředí, pěstitelské a pracovní činnosti.
- Práce s literárními texty a encyklopediemi.
- Kognitivní činnosti – otázky, diskuse, objevování.

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Zvládá jednoduché pracovní úkony.
- Napodobuje pohyb podle vzoru.

Dítě a jeho psychika

- Samostatně vyjadřuje myšlenky a pocity.
- Učí se nová slova a aktivně je používá.
- Vymýšlí synonyma, homonyma a antonyma.
- Přemýšlí a vyjadřuje své úvahy.
- Vyjadřuje fantazii v tvořivých činnostech.
- Vědomě pozoruje a postřehuje změny.
- Rozlišuje citové prožitky a reaguje na ně.
- Je citlivé k živým bytostem i věcem.

Dítě a ten druhý

- Komunikuje bez zábran, navazuje přátelství.
- Vnímá potřeby druhých a reaguje na ně.

Dítě a společnost

- Zachycuje skutečnosti výtvarně.

Dítě a svět

- Chápe přirozenost změn.
- Vnímá rozmanitost světa přírody i lidí.

BEZ BÍLÉ BŘÍZY JARO NEBUDE – tabulka pro přehlednost

Vzdělávací oblast	Vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Dítě a jeho tělo	Praktické dovednosti; zdraví	Manipulace; sebeobsluha; zdravotní cvičení	Pracovní úkony; napodobování pohybu
Dítě a jeho psychika	Řeč; tvořivost; smyslové vnímání; znakové systémy; city	Vyprávění; čtení; poslech; paměťové hry; pozorování; citové příběhy	Samostatné vyjadřování; nová slova; fantazie; pozorování; citlivost
Dítě a ten druhý	Sociální dovednosti	Pravidla; modelové situace; sdílení	Komunikace; přátelství; ohleduplnost
Dítě a společnost	Vztah ke kultuře	Receptivní činnosti	Výtvarné vyjadřování
Dítě a svět	Úcta k životu; sounáležitost	Péče o prostředí; práce s encyklopediemi	Pochopení změn; vnímání rozmanitosti

Pod vrbou, za vrbou

U vody roste stará vrba. Její větve se sklánějí k hladině jako dlouhé prsty, které hladí proud. Když se člověk posadí do jejího stínu, svět se na chvíli ztiší. V dutině kmene je ticho, které unese i to, co se těžko vyslovuje.

Vrba je stromem, který naslouchá. Její kmen je pokroucený, ale pevný, a její větve se ohýbají, aniž by se lámaly. Kdo se k ní přiblíží, ucítí, že i těžké myšlenky mohou být lehčí, když se člověk odváží je pojmenovat.

Vrba učí, že emoce potřebují prostor. Že pravda se rodí v tichu. A že někdy stačí jen chvíli být sám se sebou, aby se srdce uvolnilo.

Vrba se stává symbolem upřímnosti, klidu a vnitřního uvolnění. **Pomáhá dětem porozumět sobě a najít odvahu říct, co je tíží.**

8. POD VRBOU ZA VRBOU, CO SE BUDE DÍT?

Tematické celky

- Mlád'ata a zrození
- Ekologie
- Velikonoce
- Den Země
- Čarodějnice

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- Vytváření zdravých životních návyků.

Dítě a jeho psychika

- Osvojení dovedností předcházejících čtení a psaní.
- Vytváření pozitivního vztahu k učení.
- Posilování zvědavosti a radosti z objevování.
- Poznávání sebe sama a rozvoj sebevědomí.

Dítě a ten druhý

- Ochrana osobního soukromí a bezpečí.
- Rozvoj prosociálních postojů.

Dítě a společnost

- Rozvoj společenského a estetického vkusu.

Dítě a svět

- Pochopení vlivu lidské činnosti na prostředí.

Vzdělávací nabídka

Dítě a jeho tělo

- Činnosti podporující zdraví a bezpečí.
- Relaxační a odpočinkové aktivity.

Dítě a jeho psychika

- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv.
- Hry na rozlišování zvuků a gest.
- Řešení problémů a hledání variant.
- Poznávání znakových systémů.
- Operace s materiálem (třídění, porovnávání).
- Úkoly s viditelným výsledkem.
- Samostatné vystupování a sebehodnocení.

Dítě a ten druhý

- Hry podporující ochranu soukromí.
- Sociální a interaktivní hry, dramatizace.
- Aktivity podporující vztahy mezi lidmi.
- Poznávání rodiny a prostředí MŠ.

Dítě a společnost

- Receptivní činnosti (poslech, sledování dramatizací).
- Příprava a realizace slavností.

Dítě a svět

- Poznávání přírody a ekosystémů.
- Ekologické hry.
- Pozorování životních podmínek.

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Rozlišuje, co prospívá zdraví.
- Má povědomí o významu čistoty, pohybu a výživy.

Dítě a jeho psychika

- Domluví se slovy i gesty.
- Učí se z paměti krátké texty.
- Utvoří jednoduchý rým.
- Řeší problémy a myslí kreativně.
- Nalézá nová řešení.
- Zaměřuje se na podstatné znaky.
- Odloučí se od rodičů a je aktivní.
- Rozhoduje o svých činnostech.
- Přijímá ocenění i neúspěch.

Dítě a ten druhý

- Odmítne nepříjemnou komunikaci.
- Chová se obezřetně.
- Spolupracuje.
- Řeší konflikt dohodou.

Dítě a společnost

- Vnímá umělecké podněty.
- Zachycuje skutečnosti výtvarně.

Dítě a svět

- Rozlišuje činnosti podporující či poškozující prostředí.
- Má povědomí o významu životního prostředí.
- Pečuje o přírodu a okolí.

POD VRBOU ZA VRBOU, CO SE BUDE DÍT? – tabulka pro přehlednost

Vzdělávací oblast	Vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Dítě a jeho tělo	Zdravé návyky	Zdravotní a relaxační činnosti	Rozlišování zdravého chování
Dítě a jeho psychika	Předčtenářské dovednosti; učení; zvědavost; sebevědomí	Recitace; zvukové hry; řešení problémů; znakové systémy; třídění; sebehodnocení	Řešení problémů; tvořivost; samostatnost; paměť
Dítě a ten druhý	Ochrana soukromí; prosociální postoje	Sociální hry; dramatizace; vztahy; rodina	Spolupráce; odmítnutí nevhodné komunikace
Dítě a společnost	Estetický vkus	Receptivní činnosti; slavnosti	Vnímání umění; výtvarné vyjadřování
Dítě a svět	Ekologie; vliv člověka	Poznávání přírody; ekosystémy; ekohry	Péče o přírodu; ekologické uvědomění

Javor, strom nakloněný lidem

Javor stojí na kraji lesa jako tichý přítel. Jeho koruna poskytuje stín, který uklidňuje, a listy šeptají o porozumění. Když se člověk opře o jeho kmen, napětí pomalu mizí, jako by ho strom přijímal takového, jaký je.

Javor je stromem klidu. Jeho listy se na podzim barví do zlatých a červených tónů, které připomínají, že i konec může být krásný. V létě poskytuje chladivý stín, v zimě stojí pevně a tiše, jako by držel stráž.

Javor učí, že každý člověk potřebuje místo, kde může spočinout. Že klid není slabost, ale síla, která se rodí z porozumění. A že laskavost může být stejně pevná jako dřevo starého stromu.

Javor se stává symbolem podpory, laskavosti a tichého bezpečí. **Pomáhá dětem cítit, že mají místo, kde jsou přijímané.**

9. JAVOR, STROM NAKLONĚNÝ LIDEM

Tematické celky

- Květenství – stromy, keře, květiny, opylovači
- Řemesla
- Den matek

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- Rozvoj hrubé i jemné motoriky.
- Osvojení praktických dovedností.

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj komunikativních dovedností.
- Rozvoj tvořivosti.
- Schopnost řídit své chování.

Dítě a ten druhý

- Seznamování s pravidly chování.
- Rozvoj kooperativních dovedností.

Dítě a společnost

- Rozvoj kulturně společenských postojů.

Dítě a svět

- Vytváření povědomí o sounáležitosti se světem.
- Rozvoj úcty k životu.

Vzdělávací nabídka

Dítě a jeho tělo

- Lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti.
- Konstruktivní a grafické činnosti.
- Sebeobslužné činnosti.

Dítě a jeho psychika

- Samostatný slovní projev.
- Poslech pohádek a příběhů.
- Tvořivé hry a aktivity.
- Řešení problémů.
- Námětové hry.
- Úkoly s viditelným výsledkem.
- Samostatné vystupování a sebehodnocení.

Dítě a ten druhý

- Kooperativní činnosti.
- Modelové situace podporující respekt.
- Hry podporující ohleduplnost.

Dítě a společnost

- Tematické hry o zaměstnáních a pracovních činnostech.

Dítě a svět

- Praktické pokusy a manipulace s materiály.
- Pozorování ekosystémů.
- Péče o životní prostředí.

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Zvládá základní pohybové dovednosti.
- Ovládá jemnou motoriku.

Dítě a jeho psychika

- Domluví se slovy i gesty.
- Vypráví příběh.
- Popíše situaci.
- Přemýšlí a vyjadřuje své úvahy.
- Řeší problémy a myslí kreativně.
- Nalézá nová řešení.
- Uvědomuje si svou samostatnost.
- Rozhoduje o svých činech.

Dítě a ten druhý

- Spolupracuje.
- Respektuje práva druhých.
- Řeší konflikt dohodou.

Dítě a společnost

- Vyjednává a domluví se na řešení.
- Zachází šetrně s věcmi.

Dítě a svět

- Má povědomí o přírodním a kulturním prostředí.
- Všímá si změn v okolí.
- Chápe přirozenost změn.

JAVOR, STROM NAKLONĚNÝ KLIDEM – tabulka pro přehlednost

Vzdělávací oblast	Vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Dítě a jeho tělo	Hrubá a jemná motorika; praktické dovednosti	Pohybové činnosti; grafika; sebeobsluha	Pohybové dovednosti; jemná motorika
Dítě a jeho psychika	Komunikace; tvořivost; řízení chování	Slovní projev; poslech; tvořivé hry; řešení problémů; sebehodnocení	Vyprávění; popis; řešení problémů; samostatnost
Dítě a ten druhý	Kooperace; pravidla	Kooperativní hry; modelové situace; ohleduplnost	Spolupráce; respekt; řešení konfliktů
Dítě a společnost	Kulturní postoje	Tematické hry o povoláních	Vyjednávání; šetrné zacházení
Dítě a svět	Sounáležitost; úcta k životu	Pokusy; manipulace s materiály; ekosystémy	Povědomí o prostředí; pozorování změn

Pod lipovou ochranou

Na návsi stojí stará lípa. V létě voní tak sladce, že se kolem ní zastaví i čas. Včely v jejích květech zpívají o domově, o setkávání a o radosti být spolu. Její stín je měkký jako náruč, která přijímá bez podmínek.

Pod lipou se lidé scházeli po staletí – slavili, radili se, odpočívali. Je to strom, který drží vesnici pohromadě, i když se kolem mění svět. Její dřevo je jemné, měkké a teplé, jako by v sobě neslo otisk lidských rukou.

Lípa učí, že domov není místo, ale pocit. Že laskavost je síla, která spojuje. A že společné chvíle mají cenu, která nepodléhá času.

Lípa se stává symbolem sounáležitosti, ochrany a lidské blízkosti. **Pomáhá dětem cítit, že někam patří.**

10. POD LIPOVOU OCHRANOU

Tematické celky

- Svět kolem nás
- Dopravní prostředky
- Den dětí, Den otců
- Závěr roku

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo

- Rozvoj všech smyslů.
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj řečových a jazykových dovedností.
- Rozvoj smyslového vnímání, paměti a pozornosti.
- Osvojení poznatků o znakových systémech.
- Rozvoj mravního a estetického vnímání.

Dítě a ten druhý

- Rozvoj prosociálních postojů.

Dítě a společnost

- Seznamování se světem lidí, kultury a umění.
- Vytváření povědomí o různých kulturách.

Dítě a svět

- Vytváření povědomí o přírodním, kulturním a technickém prostředí.
- Poznávání jiných kultur.

Vzdělávací nabídka

Dítě a jeho tělo

- Smyslové a psychomotorické hry.
- Hudební a hudebně pohybové činnosti.
- Relaxační aktivity.
- Činnosti podporující prevenci úrazů a nemocí.

Dítě a jeho psychika

- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv.
- Artikulace, řečové a rytmické hry.
- Seznamování se sdělovacími prostředky.
- Smyslové hry a cvičení pozornosti.
- Hry na rozvoj paměti.
- Poznávání znakových systémů.
- Příběhy obohacující citový život.
- Pozorování lidských vlastností a rozdílů.

Dítě a ten druhý

- Aktivity podporující sbližování dětí.
- Sociální a interaktivní hry, dramatizace.

Dítě a společnost

- Setkávání s uměním mimo MŠ.
- Poznávání kulturních tradic.

Dítě a svět

- Práce s literárními texty a encyklopediemi.
- Kognitivní činnosti – otázky, diskuse, objevování.
- Praktické pokusy a manipulace s materiály.

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- Koordinuje pohyb s hudbou.
- Chová se bezpečně a zdravě.

Dítě a jeho psychika

- Projevuje zájem o knihy a kulturní podněty.
- Pamatuje si krátké texty.
- Rozvíjí paměť a pozornost.
- Vnímá a rozlišuje lidské vlastnosti.
- Prožívá estetické a citové podněty.

Dítě a ten druhý

- Navazuje vztahy a spolupracuje.
- Respektuje druhé.

Dítě a společnost

- Seznamuje se s kulturou a uměním.
- Vnímá rozmanitost kultur.

Dítě a svět

- Poznává přírodní i umělé materiály.
- Všimá si změn v okolí.
- Chápe rozmanitost světa.

POD LIPOVOU OCHRANOU – tabulka pro přehlednost

Vzdělávací oblast	Vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Dítě a jeho tělo	Smysly; fyzická a psychická zdatnost	Smyslové hry; hudební činnosti; relaxace; prevence úrazů	Smyslové rozlišování; koordinace; bezpečné chování
Dítě a jeho psychika	Řeč; smyslové vnímání; paměť; znakové systémy; estetika	Recitace; řečové hry; média; paměťové hry; příběhy; pozorování lidí	Zájem o knihy; paměť; pozornost; estetické prožívání
Dítě a ten druhý	Prosociální postoje	Sbližování dětí; sociální hry; dramatizace	Navazování vztahů; spolupráce; respekt
Dítě a společnost	Kultura; poznávání národností	Setkávání s uměním; kulturní tradice	Vnímání rozmanitosti kultur
Dítě a svět	Poznání přírodního, kulturního a technického prostředí	Práce s texty; encyklopedie; pokusy; objevování	Poznávání materiálů; pozorování změn; chápání rozmanitosti světa

6. Autoevaluace mateřské školy

Autoevaluace je systematický, dlouhodobý a plánovitý proces sledování, vyhodnocování a zlepšování kvality vzdělávání v mateřské škole. Je nedílnou součástí řízení školy a slouží k zajištění souladu mezi cíli ŠVP PV, skutečnou pedagogickou praxí a potřebami dětí, rodičů i pedagogického týmu. Autoevaluace podporuje kulturu otevřenosti, profesního růstu a společné odpovědnosti za kvalitu vzdělávání.

Cíle autoevaluace

- Zjišťovat, zda je vzdělávání v souladu s RVP PV a ŠVP PV.
- Posuzovat míru naplňování vzdělávacích cílů a očekávaných výstupů.
- Sledovat podmínky vzdělávání a jejich dopad na rozvoj dětí.
- Podporovat profesní rozvoj pedagogů a zkvalitňovat týmovou spolupráci.
- Identifikovat silné stránky školy i oblasti vyžadující změnu či podporu.
- Poskytovat podklady pro plánování dalšího rozvoje školy.

Oblasti autoevaluace

Autoevaluace se zaměřuje zejména na tyto oblasti:

- **Podmínky vzdělávání** – materiální, hygienické, psychosociální, organizační a personální.
- **Průběh vzdělávání** – kvalita pedagogické práce, metody a formy práce, individualizace, klima třídy.
- **Výsledky vzdělávání** – pokroky dětí, naplňování očekávaných výstupů, podpora dětí se specifickými potřebami.
- **Řízení školy** – plánování, komunikace, vedení pedagogického procesu, spolupráce s rodiči a komunitou.
- **Profesní rozvoj pedagogů** – sebereflexe, vzdělávání, sdílení zkušeností, týmová kultura.

Nástroje a metody autoevaluace

Mateřská škola využívá kombinaci kvalitativních i kvantitativních metod:

- Pedagogická diagnostika a pozorování dětí
- Analýza třídní dokumentace a ŠVP PV

- Hospitace a vzájemné návštěvy pedagogů
- Rozhovory a konzultace s rodiči
- Sebereflexe pedagogů a týmová reflexe
- Analýza podmínek a prostředí školy
- Záznamy o pokrocích dětí a portfolia

Časový plán autoevaluace

Autoevaluace probíhá průběžně během celého školního roku a je doplněna o pravidelné hodnotící bloky:

- **Průběžná evaluace** – každodenní reflexe pedagogů, sledování pokroků dětí, úpravy plánů.
- **Měsíční reflexe** – vyhodnocení vzdělávací nabídky na základě záznamů v TK, vyhodnocení podmínek a potřeb dětí.
- **Roční evaluace** – komplexní vyhodnocení naplňování ŠVP PV, stanovení priorit pro další školní rok.

Vyhodnocování a využití výsledků

Výsledky autoevaluace jsou zaznamenávány, analyzovány a využívány k:

- úpravám ŠVP PV a třídních vzdělávacích plánů,
- plánování profesního rozvoje pedagogů,
- zlepšování podmínek vzdělávání,
- zkvalitňování komunikace s rodiči,
- stanovování priorit a opatření pro další období.

Autoevaluace je chápána jako nástroj rozvoje, nikoli kontroly. Jejím cílem je podpora kvalitního, bezpečného a podnětného prostředí, ve kterém se děti mohou přirozeně rozvíjet a pedagogové mohou růst ve své profesi.

Za provedení evaluace je zodpovědná vedoucí učitelka, která spolupracuje s dalšími vyučujícími pedagogy ve třídě.

Období	Co se vyhodnocuje	Jak evaluace probíhá (bez písemných záznamů)	Kdo se účastní
Průběžně (každý měsíc)	Integrované bloky, vzdělávací nabídka, potřeby dětí	Ústní reflexe při plánování, sdílení zkušeností, operativní úpravy činností a prostředí	Pedagogové
Září	Adaptace dětí, nastavení pravidel, podmínky	Pozorování dětí, společná reflexe v týmu, ústní domluva na úpravách režimu a prostředí	Pedagogové, vedení
Říjen–Květen	Průběh vzdělávání, klima třídy, individualizace	Krátké operativní reflexe při přípravě TVP, vzájemné konzultace, ústní dohody o úpravách	Pedagogové
Prosinec / Květen	Pokroky dětí	Průběžná diagnostika, sdílení poznatků v týmu, ústní domluva na podpoře dětí	Pedagogové
Leden / Duben	Organizace a řízení vzdělávání	Ústní reflexe v týmu, sladění postupů, domluva na úpravách organizace dne a TVP	Vedení, pedagogové
Červen	Celková roční evaluace ŠVP PV	Týmová diskuse nad průběhem roku, shrnutí zkušeností, ústní stanovení priorit pro další rok	Vedení, pedagogický tým

Závěr

Tento školní vzdělávací program vyjadřuje společnou vizi naší mateřské školy, naše hodnoty a způsob, jakým podporujeme přirozený, radostný a smysluplný rozvoj každého dítěte. Je výsledkem týmové spolupráce a sdílené odpovědnosti všech pedagogů, kteří se zavazují pracovat v souladu s jeho principy a průběžně jej naplňovat v každodenní praxi.

ŠVP PV je otevřený dokument. Pravidelně jej vyhodnocujeme, reflektujeme potřeby dětí, rodin i školy a podle těchto zjištění jej dále upravujeme. Naším cílem je vytvářet prostředí, které podporuje bezpečí, tvořivost, samostatnost a partnerskou spolupráci s rodinou i širší komunitou.

Věříme, že společným úsilím vytváříme místo, kde se děti mohou rozvíjet v souladu se svými možnostmi, prožívat úspěch a učit se s radostí.